ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 2ας Οκτωβρίου 2003 *

Στην υπόθεση C-182/99 P,

Salzgitter AG, πρώην Preussag Stahl AG, με έδρα την πόλη Salzgitter (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τους H. Satzky και C. Frick, Rechtsanwälte, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

αναιρεσείουσα,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως κατά της αποφάσεως που εξέδωσε το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (δεύτερο πενταμελές τμήμα) στις 11 Μαρτίου 1999 επί της υποθέσεως T-148/94, Preussag κατά Επιτροπής (Συλλογή 1999, σ. II-613), με την οποία ζητείται η μερική εξαφάνιση της αποφάσεως αυτής,

όπου ο έτερος διάδικος είναι η

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους J. Currall και W. Wils, επικουρουμένους από τον H.-J. Freund, Rechtsanwalt, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής πρωτοδίκως,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Wathelet, πρόεδρο τμήματος, D. A. O. Edward, A. La Pergola, P. Jann (εισηγητή) και S. von Bahr, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: C. Stix-Hackl
γραμματέας: M.-F. Contet, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις αγορεύσεις των διαδίκων κατά τη συνεδρίαση της 31ης Ιανουαρίου 2002,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 26ης Σεπτεμβρίου 2002,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 18 Μαΐου 1999, η Salzgitter AG, πρώην Preussag Stahl AG, άσκησε, δυνάμει του άρθρου 49 του Οργανισμού ΕΚΑΧ του Δικαστηρίου, αναίρεση κατά της αποφάσεως του Πρωτοδικείου της 11ης Μαρτίου 1999, Τ-148/94, Preussag κατά Επιτροπής (Συλλογή 1999, σ. II-613, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), με την οποία το Πρωτοδικείο

απέρριψε εν μέρει την προσφυγή που είχε ασκήσει η αναιρεσείουσα για τη μερική ακύρωση, μεταξύ άλλων, της αποφάσεως 94/215/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 16ης Φεβρουαρίου 1994, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ όσον αφορά συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές που εφήρμοσαν ευρωπαίοι παραγωγοί δοκών χάλυβα (ΕΕ L 116, σ. 1, στο εξής: επίδικη απόφαση). Με την απόφαση εκείνη, η Επιτροπή είχε επιβάλει πρόστιμο στην προσφεύγουσα κατ' εφαρμογή του ως άνω άρθρου 65.

Τα πραγματικά περιστατικά και η επίδικη απόφαση

2 Όπως προκύπτει από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, από το έτος 1974 η ευρωπαϊκή βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα επλήγη από κρίση λόγω πτώσεως της ζητήσεως, γεγονός που δημιούργησε προβλήματα πλεονάζουσας προσφοράς και παραγωγικής ικανότητας, καθώς και χαμηλό επίπεδο τιμών.

3 Αφού αποπειράθηκε να διαχειριστεί την κρίση μέσω μονομερών εθελουσίων δεσμεύσεων των επιχειρήσεων σχετικά με τον διατιθέμενο στην αγορά όγκο χάλυβα και τις κατώτατες τιμές («σχέδιο Simonet») ή μέσω του καθορισμού ενδεικτικών και ελαχίστων τιμών («σχέδιο Davignon», συμφωνία «Eurofer I»), η Επιτροπή διαπίστωσε το 1980 κατάσταση έκδηλης κρίσεως, κατά την έννοια του άρθρου 58 της Συνθήκης ΕΚΑΧ, και επέβαλε υποχρεωτικές ποσοστώσεις παραγωγής, ιδίως για τις δοκούς χάλυβα. Το εν λόγω κοινοτικό καθεστώς έπαυσε να ισχύει στις 30 Ιουνίου 1988.

4 Αρκετά νωρίτερα η Επιτροπή είχε εξαγγείλει την κατάργηση του συστήματος ποσοστώσεων με διάφορες ανακοινώσεις και αποφάσεις, υπενθυμίζοντας ότι ο τερματισμός του θα σηματοδοτούσε την επιστροφή σε αγορά ελεύθερου ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων. Πάντως, ο τομέας εξακολουθούσε να χαρακτηρίζεται από πλεονάζουσες ικανότητες παραγωγής, για τις οποίες οι ειδικοί θεωρούσαν ότι έπρεπε να αποτελέσουν αντικείμενο ικανοποιητικής και ταχείας μειώσεως ώστε να επιτραπεί στις επιχειρήσεις να αντιμετωπίσουν τον παγκόσμιο ανταγωνισμό.

5 Ήδη από την κατάργηση του καθεστώτος ποσοστώσεων η Επιτροπή εγκαθίδρυσε καθεστώς επιτηρήσεως, το οποίο συνεπαγόταν τη συλλογή στατιστικών στοιχείων για την παραγωγή και τις παραδόσεις, την παρακολούθηση της εξελίξεως των αγορών και τακτικές διαβουλεύσεις με τις επιχειρήσεις σχετικά με την κατάσταση και τις τάσεις της αγοράς. Οι επιχειρήσεις του τομέα, μερικές από τις οποίες ήσαν μέλη της επαγγελματικής ενώσεως Eurofer, εξακολούθησαν έτσι να έχουν τακτικές επαφές με τη ΓΔ III (Γενική Διεύθυνση «Εσωτερική αγορά και βιομηχανικές υποθέσεις» της Επιτροπής, στο εξής: ΓΔ III) στο πλαίσιο συσκέψεων για ανταλλαγή απόψεων. Το καθεστώς επιτηρήσεως τερματίστηκε στις 30 Ιουνίου 1990 και αντικαταστάθηκε από καθεστώς ατομικής και εθελουσίας πληροφορήσεως.

6 Η Επιτροπή διενήργησε στις αρχές του έτους 1991 διαφόρους ελέγχους σε ορισμένες χαλυβουργικές επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων του τομέα. Στις 6 Μαΐου 1992 τους απεστάλη ανακοίνωση των αιτιάσεων. Στις αρχές του έτους 1993 έλαβαν χώρα ακροάσεις.

7 Η Επιτροπή εξέδωσε στις 16 Φεβρουαρίου 1994 την επίδικη απόφαση, με την οποία διαπίστωσε τη συμμετοχή δεκαεπτά ευρωπαϊκών χαλυβουργικών επιχειρήσεων και μιας από τις επαγγελματικές ενώσεις τους σε σειρά συμφωνιών, αποφάσεων και εναρμονισμένων πρακτικών περί καθορισμού των τιμών, κατανομής των αγορών και ανταλλαγής εμπιστευτικών πληροφοριών σχετικά με την κοινοτική αγορά δοκών χάλυβα, κατά παράβαση του άρθρου 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ. Με την ίδια απόφαση, επέβαλε πρόστιμα σε 14 επιχειρήσεις για παραβάσεις που είχαν διαπραχθεί μεταξύ 1ης Ιουλίου 1988 και 31 Δεκεμβρίου 1990.

Η ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασία και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

8 Η αναιρεσείουσα άσκησε στις 11 Απριλίου 1994 ενώπιον του Πρωτοδικείου προσφυγή, αιτούμενη την ακύρωση της επίδικης αποφάσεως.

9 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Πρωτοδικείο έκανε εν μέρει δεκτή την προσφυγή και μείωσε το πρόστιμο που είχε επιβληθεί στην προσφεύγουσα.

Τα αιτήματα των διαδίκων

10 Η αναιρεσείουσα ζητεί από το Δικαστήριο:

— να εξαφανίσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση καθ' ο μέτρο απερρίφθη με αυτή η προσφυγή της περί ακυρώσεως της επίδικης αποφάσεως·

— να ακυρώσει τα άρθρα 1, 3 και 4 της επίδικης αποφάσεως καθ' ο μέτρο οι εν λόγω διατάξεις επικυρώθηκαν με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα τόσο πρωτοδίκως όσο και στο πλαίσιο της αναιρέσεως·

επικουρικώς:

— να μειώσει το ύψος του επιβληθέντος με το άρθρο 4 της επίδικης αποφάσεως προστίμου εις βάρος της προσφεύγουσας, το οποίο ορίστηκε, στο σημείο 2 του διατακτικού της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, σε 8 600 000 ευρώ·

ακόμη επικουρικότερον:

— να αναπέμψει την υπόθεση στο Πρωτοδικείο.

11 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

— να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως·

— να καταδικάσει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα.

Οι λόγοι της αιτήσεως αναιρέσεως

12 Η αναιρεσείουσα επικαλείται επτά λόγους προς στήριξη της αιτήσεώς της αναιρέσεως:

1) παράβαση των διατάξεων του Οργανισμού ΕΚΑΧ του Δικαστηρίου και του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου όσον αφορά τη σύνθεση του επιληφθέντος της υποθέσεως τμήματος κατά την τελική φάση των διασκέψεων και την υπογραφή της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως·

2) παράβαση των διατάξεων του Οργανισμού ΕΚΑΧ του Δικαστηρίου και του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου λόγω της αρνήσεως να διαταχθεί η διεξαγωγή αποδείξεων·

3) πεπλανημένη κατά νόμο διαπίστωση αφορώσα τη λήψη και το περιεχόμενο της επίδικης αποφάσεως·

4) προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας της προσφεύγουσας·

5) παράβαση του άρθρου 15 της Συνθήκης ΕΚΑΧ όσον αφορά την αιτιολόγηση του υπολογισμού των προστίμων με την επίδικη απόφαση·

6) παράβαση του άρθρου 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ λόγω πεπλανημένης ερμηνείας της εννοίας του συνήθους ανταγωνισμού·

7) παράβαση του άρθρου 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ ως προς την εκτίμηση της ανταλλαγής πληροφοριών.

13 Οι επικρινόμενες με τους επί μέρους λόγους αναιρέσεως σκέψεις της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως παρατίθενται ομού με την ανάλυση κάθε λόγου.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως

14 Ο πρώτος λόγος αναιρέσεως αρύεται από την παράβαση του άρθρου 46 του Οργανισμού ΕΚΑΧ του Δικαστηρίου, σε συνδυασμό με το άρθρο 31 του ιδίου οργανισμού, καθώς και παράβαση των άρθρων 32, παράγραφοι 1 και 3, 33, παράγραφοι 3 και 5, και 82, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ως εκ του ότι ορισμένα μέλη του τμήματος του Πρωτοδικείου που επελήφθη της υποθέσεως προς έκδοση αποφάσεως δεν συμμετέσχον στην τελική φάση των διασκέψεων και δεν υπέγραψαν την προσβαλλόμενη απόφαση.

15 Το άρθρο 31 του Οργανισμού ΕΚΑΧ του Δικαστηρίου είναι διατυπωμένο ως εξής:

«Οι αποφάσεις υπογράφονται από τον Πρόεδρο, τον εισηγητή δικαστή και τον Γραμματέα. Απαγγέλλονται σε δημόσια συνεδρίαση».

16 Το άρθρο 46, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, του ιδίου οργανισμού ορίζει:

«Η ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασία διέπεται από τον τίτλο ΙΙΙ του παρόντος οργανισμού, εξαιρέσει των άρθρων 41 και 42.

Η ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασία καθορίζεται και συμπληρώνεται, εφόσον παρίσταται ανάγκη, από τον Κανονισμό Διαδικασίας που θεσπίζεται σύμφωνα με το άρθρο 32δ, παράγραφος 4, της Συνθήκης».

17 Το άρθρο 32, παράγραφοι 1 και 3, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου είναι διατυπωμένο ως εξής:

«1. Αν, λόγω απουσίας ή κωλύματος, προκύπτει άρτιος αριθμός δικαστών, απέχει των διασκέψεων ο νεότερος, κατά την έννοια του άρθρου 6, εκτός αν αυτός είναι ο εισηγητής δικαστής. Στην περίπτωση αυτή απέχει των διασκέψεων ο αμέσως προηγούμενος κατά τη σειρά αρχαιότητας.

[...]

[...]

3. Αν σε ένα από τα τμήματα δεν επιτυγχάνεται απαρτία τριών δικαστών, ο πρόεδρος του τμήματος αυτού ενημερώνει σχετικά τον Πρόεδρο του Πρωτοδικείου, ο οποίος ορίζει άλλον δικαστή για τη συμπλήρωση του τμήματος.»

18 Το άρθρο 33, παράγραφοι 1 έως 5, του κανονισμού ορίζει:

«1. Οι διασκέψεις του Πρωτοδικείου γίνονται εν συμβουλίω.

2. Στη διάσκεψη λαμβάνουν μέρος μόνον δικαστές που μετέσχον στην προφορική διαδικασία.

3. Κάθε δικαστής που μετέχει στη διάσκεψη εκφράζει τη γνώμη του αιτιολογώντας την.

[...]

5. Η γνώμη στην οποία καταλήγει μετά την τελική συζήτηση η πλειοψηφία των δικαστών αποτελεί την κρίση του Πρωτοδικείου. Η ψηφοφορία διεξάγεται κατά σειρά αντίστροφη από εκείνη που καθορίζεται στο άρθρο 6».

19 Κατά το άρθρο 82, παράγραφος 2, του ιδίου κανονισμού:

«Το πρωτότυπο της αποφάσεως, υπογεγραμμένο από τον Πρόεδρο, τους δικαστές που μετέσχον στη διάσκεψη και τον Γραμματέα, σφραγίζεται και κατατίθεται στη Γραμματεία. Στους διαδίκους επιδίδεται κεκυρωμένο αντίγραφο».

20 Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση πάσχει λόγω παραβιάσεως του Οργανισμού ΕΚΑΧ του Δικαστηρίου και του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, δεδομένου ότι ο Πρόεδρος Α. Καλογερόπουλος και ο δικαστής C. P. Briët δεν υπέγραψαν την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, ενώ αμφότεροι είχαν συμμετάσχει στην προφορική διαδικασία και στην αρχική φάση των διασκέψεων.

21 Συναφώς, η σκέψη 69 της εν λόγω αποφάσεως έχει ως εξής:

«Η προφορική διαδικασία περατώθηκε μετά τη συνεδρίαση της 27ης Μαρτίου 1998. Δεδομένου ότι δύο μέλη του τμήματος κωλύονταν να παρίστανται στις διασκέψεις

μετά τη λήξη της θητείας τους στις 17 Σεπτεμβρίου 1998, οι συσκέψεις του Πρωτοδικείου συνεχίστηκαν με τη συμμετοχή των τριών δικαστών, την υπογραφή των οποίων φέρει η παρούσα απόφαση, σύμφωνα με το άρθρο 32 του Κανονισμού Διαδικασίας».

22 Η αναιρεσείουσα ισχυρίζεται ότι η λήξη της θητείας των Καλογερόπουλου και Briët δεν αποτελούσε ούτε περίπτωση απουσίας ούτε περίπτωση κωλύματος δικαιολογούσα το γεγονός της μη εκ μέρους τους υπογραφής της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, λαμβανομένου υπόψη του όγκου της δικογραφίας. Υποστηρίζει ότι, σε αντίθετη περίπτωση, θα μπορούσε να επηρεαστεί η σύνθεση ενός τμήματος μέσω του προσδιορισμού του χρονοδιαγράμματος των διασκέψεων.

23 Η αναιρεσείουσα υπενθυμίζει επίσης ότι η εγγύηση του νομίμου δικαστή, η οποία αποτελεί την κορωνίδα της αρχής του κράτους δικαίου, εφαρμόζεται στη σύνθεση των τμημάτων του Πρωτοδικείου.

24 Η Επιτροπή παραπέμπει στο άρθρο 33, παράγραφος 5, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου από το οποίο προκύπτει ότι οι συμμετασχόντες, κατά την έννοια του άρθρου 82, παράγραφος 2, του ιδίου κανονισμού, στις διασκέψεις δικαστές είναι εκείνοι οι οποίοι συμμετέσχον στην τελική συζήτηση και στην ψηφοφορία. Η συμμετοχή δικαστών στην αρχική φάση των διασκέψεων δεν είναι επομένως καθοριστική επί του θέματος.

25 Η Επιτροπή εκτιμά ότι η επίκριση της αναφοράς, στη σκέψη 69 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, στο άρθρο 32 του Κανονισμού Διαδικασίας τού Πρωτοδικείου στερείται βάσεως. Δεν είναι πάντοτε εφικτός ο καθορισμός τού αν εξαρχής η τελική συζήτηση και ψηφοφορία επί των διαφόρων προς επίλυση ζητημάτων θα λάβουν χώρα πριν ή μετά τη λήξη της θητείας μελών ενός τμήματος.

26 Όσον αφορά την αρχή της εγγυήσεως του νομίμου δικαστή, η Επιτροπή προβάλλει ότι η εν λόγω αρχή δεν παραβιάστηκε διότι οι δικαστές που επρόκειτο τελικά να εκδώσουν την απόφαση επί της υποθέσεως είχαν οριστεί εκ των προτέρων με τον σαφέστερο και ακριβέστερο δυνατό τρόπο διά της συνθέσεως του τμήματος. Το γεγονός ότι οι διασκέψεις δεν είχαν ακόμη τερματιστεί κατά τον χρόνο λήξεως της θητείας δύο δικαστών τον Σεπτέμβριο του 1998 δεν θέτει υπό αμφισβήτηση το ανωτέρω συμπέρασμα.

27 Η αναιρεσείουσα αμφισβητεί την εκ μέρους της Επιτροπής παραπομπή στο άρθρο 33, παράγραφος 5, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, το οποίο διέπει μόνο την τελική φάση των διασκέψεων. Το άρθρο 82, παράγραφος 2, του ιδίου κανονισμού αφορά, αντιθέτως, το σύνολο των διασκέψεων και επιβάλλει την υποχρέωση ο συμμετασχών σε αυτές δικαστής να υπογράφει την απόφαση.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

28 Επιβάλλεται να υπομνηστεί ότι, κατ' εφαρμογή του άρθρου 10, παράγραφος 1, του Κανονισμού του Διαδικασίας, το Πρωτοδικείο συγκροτεί από τα μέλη του τριμελή ή πενταμελή τμήματα και αποφασίζει για την τοποθέτηση των δικαστών σ' αυτά. Το άρθρο 10, παράγραφος 2, του ιδίου κανονισμού διευκρινίζει ότι η σύνθεση των τμημάτων δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

29 Κατ' εφαρμογή του άρθρου 12 του Κανονισμού του Διαδικασίας, το Πρωτοδικείο καθορίζει τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία κατανέμονται οι υποθέσεις μεταξύ των τμημάτων. Κατόπιν της από 15 Σεπτεμβρίου 1994 τροποποιήσεως του εν λόγω κανονισμού (ΕΕ L 249, σ. 17), η οικεία διάταξη διευκρινίζει ότι η σχετική απόφαση δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

30 Όταν ασκήθηκε η προσφυγή επί της υποθέσεως Τ-148/94, η τελευταία ανατέθηκε, σύμφωνα με τα καθορισθέντα από το Πρωτοδικείο την 1η Ιουλίου 1993 κριτήρια, στο τρίτο πενταμελές τμήμα με την κατά τον χρόνο εκείνο σύνθεσή του (βλ. ανακοίνωση της 30ής Ιουλίου 1993, ΕΕ C 206, σ. 7).

31 Εν συνεχεία της μερικής ανά τριετία ανανεώσεως των δικαστών του Πρωτοδικείου κατά το 1995 και της συνακόλουθης αλλαγής της συνθέσεως των τμημάτων που αποφασίστηκε από το συνελθόν εν ολομελεία στις 19 Σεπτεμβρίου 1995 Πρωτοδικείο (βλ. ανακοίνωση της 19ης Οκτωβρίου 1995, ΕΕ C 274, σ. 11), η υπόθεση ανατέθηκε εκ νέου στο δεύτερο πενταμελές τμήμα του με ισχύ από 1ης Οκτωβρίου 1995. Η αντίστοιχη πληροφορία κοινοποιήθηκε στους διαδίκους με έγγραφο του Γραμματέα του Πρωτοδικείου της 10ης Οκτωβρίου 1995.

32 Ακολούθως, η υπόθεση εξακολούθησε να εκκρεμεί ενώπιον του τμήματος αυτού υπό τη σύνθεση που αποφασίστηκε από το Πρωτοδικείο (βλ. ανακοινώσεις της 5ης Οκτωβρίου 1996, ΕΕ C 294, σ. 10, της 12ης Ιουλίου 1997, ΕΕ C 212, σ. 25, και της 6ης Σεπτεμβρίου 1997, ΕΕ C 271, σ. 14) μέχρι την έναρξη της προφορικής διαδικασίας. Οι δικαστές του τμήματος αυτού, υπό την απορρέουσα από την πλέον πρόσφατη των ανωτέρω αποφάσεων σύνθεση κατά τον χρόνο της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας, είναι εκείνοι που συνεδρίασαν στην πραγματικότητα επί της υποθέσεως.

33 Σύμφωνα με το άρθρο 18, δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού ΕΚΑΧ του Δικαστηρίου, το οποίο έχει εφαρμογή επί του Πρωτοδικείου δυνάμει του άρθρου 44 του ιδίου οργανισμού, το Πρωτοδικείο συνεδριάζει εγκύρως με περιττό αριθμό δικαστών και οι διασκέψεις των τριμελών ή των πενταμελών τμημάτων είναι έγκυρες μόνον όταν οι αποφάσεις λαμβάνονται από τρεις δικαστές. Το άρθρο 32 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου διευκρινίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων.

34 Σε αντίθεση προς όσα υποστηρίζει η αναιρεσείουσα, ο όγκος μιας δικογραφίας δεν δικαιολογεί την απόκλιση από την εφαρμογή των παρατιθεμένων στην προηγούμενη σκέψη διατάξεων οσάκις δύο εκ των δικαστών που μετείχαν αρχικά στο τμήμα αδυνατούν οριστικώς, μετά την έναρξη των διασκέψεων επί της υποθέσεως, να ασκήσουν, κωλυόμενοι λόγω της λήξεως της θητείας τους, τα καθήκοντά τους.

35 Προέχει συναφώς να υπογραμμιστεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 33, παράγραφος 5, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ληπτέος υπόψη χρόνος για τον έλεγχο του αν οι διατάξεις του ανωτέρω κανονισμού σε θέματα διασκέψεων έχουν τηρηθεί είναι εκείνος της υιοθετήσεως, μετά την τελική συζήτηση, των συμπερασμάτων που είναι καθοριστικά για την έκδοση της αποφάσεως του Πρωτοδικείου.

36 Εν προκειμένω, λοιπόν, το δεύτερο πενταμελές τμήμα του Πρωτοδικείου διασκέφθηκε εγκύρως υπό μη πλήρη σύνθεση τριών μελών, εν συνεχεία της λήξεως, κατόπιν της προφορικής διαδικασίας και της αρχικής φάσεως των διασκέψεων, της θητείας δύο εκ των πέντε μελών που το απάρτιζαν αρχικώς. Η μείωση του αριθμού μετεχόντων στις διασκέψεις δικαστών, η οποία χώρησε σύμφωνα με το άρθρο 18, δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού ΕΚΑΧ του Δικαστηρίου, δεν έρχεται σε αντίθεση με το άρθρο 10 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου σχετικά με τη σύνθεση των τμημάτων και τη δημοσιότητά της.

37 Έπεται ότι ο πρώτος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος.

Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως

38 Ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως αρύεται από την παράβαση του άρθρου 24 του Οργανισμού ΕΚΑΧ του Δικαστηρίου, σε συνδυασμό με το άρθρο 65 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ως εκ του ότι δεν έγινε δεκτό το αίτημα της

προσφεύγουσας, το οποίο παρατίθεται στη σκέψη 109 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, για την προσκόμιση, προκειμένου να το συμβουλευθεί, του πρωτοτύπου των πρακτικών της συσκέψεως της Επιτροπής, κατά τη διάρκεια της οποίας είχε ληφθεί η επίδικη απόφαση (στο εξής: τα πρακτικά).

39 Το Πρωτοδικείο περιορίστηκε εσφαλμένως στην ερμηνεία των αποσπασμάτων των πρακτικών, μολονότι ήσαν αντιφατικά, ενώ, όσον αφορά το σημείο XXV αυτών, τα πρακτικά δεν μνημόνευαν ούτε την πρόταση ενός ή μερικών μελών της Επιτροπής, την οποία, εντούτοις, απαιτεί το άρθρο 6, πρώτη περίοδος, του εσωτερικού κανονισμού της Επιτροπής, σύμφωνα με την προκύπτουσα από την απόφαση 93/492/Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ της Επιτροπής, της 17ης Φεβρουαρίου 1993 (ΕΕ L 230, σ. 15, στο εξής: εσωτερικός κανονισμός του 1993) εκδοχή, ούτε το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας.

40 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτος, εφόσον εναπόκειται αποκλειστικά στο Πρωτοδικείο να διαπιστώνει τα πραγματικά περιστατικά και να εκτιμά την αξία που πρέπει να αποδίδεται στα αποδεικτικά στοιχεία που του υποβάλλονται.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

41 Επιβάλλεται να υπομνηστεί ότι εναπόκειται στον κοινοτικό δικαστή να αποφασίζει αν είναι αναγκαία η προσκόμιση εγγράφου, με γνώμονα τις περιστάσεις της διαφοράς, σύμφωνα με τις ισχύουσες επί των μέσων αποδείξεως διατάξεις του Κανονισμού Διαδικασίας. Όσον αφορά το Πρωτοδικείο, όπως προκύπτει από τις διατάξεις του άρθρου 49 σε συνδυασμό με εκείνες του άρθρου 65, στοιχείο β', του Κανονισμού του Διαδικασίας, η αίτηση προσκομίσεως εγγράφων συγκαταλέγεται μεταξύ των αποδεικτικών μέσων που μπορεί να διατάξει το Πρωτοδικείο σε οποιαδήποτε φάση της διαδικασίας (απόφαση της 6ης Απριλίου 2000, C-286/95 P, Επιτροπή κατά ICI, Συλλογή 2000, σ. I-2341, σκέψεις 49 και 50).

42 Στη σκέψη 142 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο εξέτασε το φωτοαντίγραφο των πρακτικών που του είχε προσκομιστεί και έκρινε ότι αποδείκνυε επαρκώς κατά νόμο το σύννομο του εν λόγω φωτοαντιγράφου προς το πρωτότυπο το γεγονός ότι η πρώτη σελίδα του εγγράφου έφερε τη σφραγίδα «επικυρωμένο αντίγραφο, ο γενικός γραμματέας Carlo Trojan» και ότι η σφραγίδα έφερε την πρωτότυπη υπογραφή του κατά νόμο Γενικού Γραμματέα της Επιτροπής C. Trojan.

43 Επιβάλλεται η υπόμνηση ότι η εκ μέρους του Πρωτοδικείου εκτίμηση της αποδεικτικής ισχύος ενός εγγράφου δεν μπορεί, κατ' αρχήν, να αποτελέσει αντικείμενο του ελέγχου του Δικαστηρίου στο πλαίσιο αιτήσεως αναιρέσεως. Πράγματι, όπως προκύπτει από τα άρθρα 32δ, παράγραφος 1, ΑΧ και 51 του Οργανισμού ΕΚΑΧ του Δικαστηρίου, η αναίρεση περιορίζεται στα νομικά ζητήματα. Το Πρωτοδικείο είναι επομένως κατ' αρχήν μόνο αρμόδιο να προβαίνει στη διαπίστωση και εκτίμηση των σχετικών πραγματικών περιστατικών καθώς και να εκτιμά τα αποδεικτικά στοιχεία, υπό την επιφύλαξη της αλλοιώσεως των πραγματικών αυτών περιστατικών και των εν λόγω στοιχείων (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις της 1ης Ιουνίου 1994, C-136/92 P, Επιτροπή κατά Brazzelli Lualdi κ.λπ., Συλλογή 1994, σ. I-1981, σκέψεις 49 και 66, της 15ης Οκτωβρίου 2002, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P έως C-252/99 P και C-254/99 P, Limburgse Vinyl Maatschappij κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. I-8375, σκέψη 194, και της 10ης Δεκεμβρίου 2002, C-312/00 P, Επιτροπή κατά Camar και Tico, Συλλογή 2002, σ. I-11355, σκέψη 69).

44 Ενόψει του ότι το Πρωτοδικείο διέθετε το αντίγραφο των πρακτικών, την επικύρωση του οποίου αναγνώριζε, ουδόλως όφειλε να χωρήσει στη διεξαγωγή προσθέτων αποδείξεων, αξιώνοντας το πρωτότυπό του, αν έκρινε ότι παρόμοιο μέτρο δεν ήταν αναγκαίο για την αποκάλυψη της αληθείας (βλ., υπό την έννοια αυτή, προαναφερθείσα απόφαση Limburgse Vinyl Maatschappij κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 404).

45 Όσον αφορά την ερμηνεία του περιεχομένου των ως άνω πρακτικών, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι πρόκειται για ερμηνεία πραγματικών περιστατικών, μη υποκείμενη στον έλεγχο του Δικαστηρίου στο πλαίσιο αιτήσεως αναιρέσεως.

46 Έπεται ότι ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως είναι εν μέρει απαράδεκτος και εν μέρει αβάσιμος.

Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως

47 Με τον τρίτο λόγο της αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι η εκ μέρους του Πρωτοδικείου διαπίστωση περί της νομότυπης λήψεως και του περιεχομένου της επίδικης αποφάσεως δεν είναι απαλλαγμένη πλανών περί το δίκαιο.

48 Συγκεκριμένα, η ίδια η επίδικη απόφαση δεν προκύπτει από τα πρακτικά που διέθετε το Πρωτοδικείο. Με βάση μη επαληθευθέντα ενδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε η Επιτροπή, πάντως, το Πρωτοδικείο συνήγαγε, στη σκέψη 139 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, το συμπέρασμα ότι το περιεχόμενο της εν λόγω αποφάσεως προέκυπτε από έγγραφο φυλασσόμενο σε γειτνίαση με τα πρακτικά. Τούτο δεν αποτελούσε επαρκή βάση εφαρμογής του «τεκμηρίου κύρους που προσδίδεται στις κοινοτικές πράξεις», στο οποίο αναφέρεται το Πρωτοδικείο, δοθέντος ότι, ελλείψει νομότυπης αποδείξεως των πρακτικών, το περιεχόμενο της κοινοτικής πράξεως είναι αμφίβολο. Ούτε από τα προσκομισθέντα φωτοαντίγραφα των πρακτικών προκύπτει ότι επετεύχθη, κατά την έκδοση της επίδικης αποφάσεως, η αναγκαία απαρτία του σώματος των επιτρόπων.

49 Η Επιτροπή εκτιμά ότι ο λόγος αυτός είναι απαράδεκτος, εφόσον η αναιρεσείουσα θέτει υπό αμφισβήτηση τη διαπίστωση πραγματικών περιστατικών και την εκτίμηση αποδεικτικών στοιχείων για τα οποία αποκλειστικά αρμόδιο είναι το Πρωτοδικείο.

50 Επικουρικώς, διευκρινίζει ότι το άρθρο 16, πρώτο εδάφιο, του εσωτερικού κανονισμού του 1993 δεν απαιτεί η εκδιδόμενη από την Επιτροπή πράξη να συγκαταλέγεται στα πρακτικά, αλλά να είναι «προσαρτημένη» σ' αυτά.

51 Θεωρεί επίσης απαράδεκτο το επιχείρημα ότι τα φωτοαντίγραφα των πρακτικών δεν επιτρέπουν να συναχθεί αν είχε επιτευχθεί η απαιτούμενη απαρτία. Το Πρωτοδικείο διαπίστωσε το γεγονός αυτό αφού προηγουμένως εξέτασε ενδελεχώς, στις σκέψεις 111 έως 124 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, τα αποδεικτικά στοιχεία που είχε ζητήσει προκειμένου να εκτιμήσει τις αιτιάσεις της προσφεύγουσας συναφώς.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

52 Πρέπει να διαπιστωθεί ότι, προκειμένου να κρίνει αν είχε ελεγχθεί δεόντως η γνησιότητα της επίδικης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο χώρησε, στις σκέψεις 138 έως 142 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, σε διάφορες εκτιμήσεις πραγματικών περιστατικών και αποδεικτικών στοιχείων, μη υποκείμενες στον έλεγχο του Δικαστηρίου στο πλαίσιο αιτήσεως αναιρέσεως.

53 Έτσι, στη σκέψη 139 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο εξέλαβε κατά τεκμήριο ότι τα έγγραφα C(94)321/2 και C(94)321/3 είχαν προσαρτηθεί στα πρακτικά. Στη σκέψη 140 της ιδίας αποφάσεως, έκρινε ότι δεν είχε αποδειχθεί η ύπαρξη ουσιαστικής διαφοράς μεταξύ της κοινοποιηθείσας εκδοχής της επίδικης αποφάσεως και της προσαρτηθείσας στα πρακτικά. Στη σκέψη 141 της εν λόγω αποφάσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι τα έγγραφα C(94)321/2 και C(94)321/3 έπρεπε να θεωρηθούν επικυρωμένα διά της θέσεως, στην πρώτη σελίδα των πρακτικών, της υπογραφής του Προέδρου και του Γενικού Γραμματέα. Στη σκέψη 142 της ιδίας αποφάσεως, αποφάνθηκε ότι η επικύρωση του αντιγράφου από τον φέροντα τον τίτλο του Γενικού Γραμματέα της Επιτροπής αποδείκνυε επαρκώς κατά νόμο ότι το πρωτότυπο των πρακτικών έφερε τις πρωτότυπες υπογραφές του Προέδρου και του Γενικού Γραμματέα της Επιτροπής.

54 Όσον αφορά τη νύξη, στη σκέψη 141 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, περί του τεκμηρίου νομιμότητας που απολαύουν οι πράξεις των κοινοτικών θεσμικών οργάνων (βλ., ιδίως, απόφαση της 15ης Ιουνίου 1994, C-137/92 P, Επιτροπή κατά BASF κ.λπ., Συλλογή 1994, σ. I-2555, σκέψη 48), αρκεί η διαπίστωση ότι το Πρωτο-

δικείο δεν συνήγαγε εξ αυτού καμία πραγματική ή νομική συνέπεια, αλλά στηρίχθηκε απλώς στις ίδιες εκτιμήσεις του των πραγματικών περιστατικών και των αποδεικτικών στοιχείων για να καταλήξει στο νομότυπο της γνησιότητας της επίδικης αποφάσεως.

55 Έπεται ότι ο τρίτος λόγος αναιρέσεως, ως εκ του ότι στρέφεται κατά της συγκεκριμένης αναφοράς, δεν ασκεί επιρροή και είναι, συνεπώς, αβάσιμος.

56 Κατόπιν αυτού, πρέπει να θεωρηθεί ότι ο τρίτος λόγος αναιρέσεως είναι εν μέρει απαράδεκτος και εν μέρει αβάσιμος.

Επί του τετάρτου λόγου αναιρέσεως

57 Ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως αρύεται από προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας της αναιρεσείουσας.

58 Ο λόγος αυτός βάλλει κατά της σκέψεως 88 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, η οποία έχει ως εξής:

«Είναι αληθές ότι οι υπάλληλοι της ΓΔ IV [(Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού) της Επιτροπής (στο εξής: ΓΔ IV)] που ήσαν επιφορτισμένοι με την εξέταση των υποθέσεων "δοκοί" δεν συνομίλησαν ως φαίνεται ευθέως με τους υπαλλήλους της ΓΔ III που είχαν παραστεί στις συσκέψεις με τους παραγωγούς και ότι οι εν λόγω υπάλληλοι της ΓΔ IV δεν ζήτησαν ομοίως να εξετάσουν τα πρακτικά των συσκέψεων αυτών και τα άλλα εσωτερικά σημειώματα που βρίσκονταν στα αρχεία της ΓΔ III και προσκομίστηκαν κατόπιν αιτήσεως του Πρωτοδικείου. Το Πρωτοδικείο εκτιμά,

ωστόσο, ότι δεν μπορεί να προσαφθεί σε μια υπηρεσία της Επιτροπής το ότι, χωρίς να επιχειρήσει να τις εξακριβώσει με άλλα μέσα, έδειξε εμπιστοσύνη στις ακριβείς και λεπτομερείς εξηγήσεις που παρέσχε, κατόπιν αιτήσεώς της, μια άλλη υπηρεσία την οποία εξάλλου δεν είναι αρμόδια να ελέγχει.»

59 Κατά την αναιρεσείουσα, το Πρωτοδικείο αρνήθηκε να δεχθεί ότι η διενεργηθείσα από την Επιτροπή ανεπαρκής έρευνα επί της συμπεριφοράς των ιδίων υπηρεσιών της αποτελούσε προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας. Συναφώς, στη σκέψη 88 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, στηρίχθηκε κατ' ουσίαν στη σκέψη ότι η ΓΔ IV νομιμοποιούνταν να δώσει πίστη στα έγγραφα της ΓΔ III, χωρίς να τα επαληθεύσει η ίδια, υποπίπτοντας έτσι σε πλάνη περί το δίκαιο.

60 Η Επιτροπή αμφισβητεί το παραδεκτό του λόγου αυτού αναιρέσεως, προβάλλοντας ότι η κρίση του Πρωτοδικείου, στη σκέψη 88 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, ότι, αφενός, οι παρασχεθείσες από τη ΓΔ III διευκρινίσεις ήταν ακριβείς και λεπτομερείς και, αφετέρου, η ΓΔ IV ουδένα λόγο είχε να τις ελέγξει η ίδια συνιστά διαπίστωση πραγματικού περιστατικού, μη υποκείμενη στον έλεγχο του Δικαστηρίου.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

61 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, στις σκέψεις 76 και 77 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο υπενθύμισε ότι, σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοικήσεως και της ισότητας των όπλων, η Επιτροπή οφείλει να διεξαγάγει με σοβαρότητα έρευνα επί ενός φακέλου περί ανταγωνισμού που εκκρεμεί εις βάρος επιχειρήσεων, προκειμένου να προσδιορίσει κατά πόσον πρέπει να αναγνωριστούν ως βάσιμοι ισχυρισμοί ενέχοντες κάποια σημασία για την άμυνα των εμπλεκομένων επιχειρήσεων και αφορώντες τη συμπεριφορά των ιδίων των υπηρεσιών της.

62 Το Πρωτοδικείο εξέτασε τα συναφή έγγραφα του φακέλου στις σκέψεις 78 έως 86 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως. Στη σκέψη 87 της ιδίας αποφάσεως, έκρινε ότι, όπως προέκυπτε από το σύνολο των ανωτέρω εγγράφων, η Επιτροπή έλαβε δεόντως υπόψη τις παρατηρήσεις και τα έγγραφα που υπέβαλαν οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις κατά την ακρόασή τους, υπενθυμίζοντας ότι είχαν διαβιβαστεί στη ΓΔ ΙΙΙ για σχολιασμό και διευκρινίσεις και ότι δις η εν λόγω Γενική Διεύθυνση είχει κληθεί να δώσει εξηγήσεις επί της φερόμενης «εμπλοκής» της στις επίδικες πρακτικές.

63 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το Πρωτοδικείο χώρησε, με τις σκέψεις 78 έως 87 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, σε εκτιμήσεις των πραγματικών περιστατικών και των αποδεικτικών στοιχείων.

64 Η παρατιθέμενη στη σκέψη 88 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως και αμφισβητούμενη από την αναιρεσείουσα διευκρίνιση ότι η συγκεκριμένη υπηρεσία της Επιτροπής δεν υπέχει την υποχρέωση να εξακριβώνει με άλλα μέσα τις παρεχόμενες από άλλη υπηρεσία ακριβείς και λεπτομερείς διευκρινίσεις δεν θέτει υπό αμφισβήτηση την εκτίμηση του Πρωτοδικείου σχετικά με τη σοβαρότητα της διεξαχθείσας έρευνας.

65 Έπεται ότι ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως είναι απορριπτέος.

Επί του πέμπτου λόγου αναιρέσεως

66 Ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως αρύεται από παράβαση του άρθρου 15 της Συνθήκης ΕΚΑΧ, ως εκ του ότι το Πρωτοδικείο δεν αποδοκίμασε την ανεπαρκή αιτιολόγηση της επίδικης αποφάσεως σχετικά με τον υπολογισμό των προστίμων.

67 Ο λόγος αυτός αναιρέσεως βάλλει ειδικότερα κατά της σκέψεως 666 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, η οποία έχει ως εξής:

«Πρέπει, εντούτοις, να τονιστεί ότι τα αριθμητικά αυτά στοιχεία, προσκομιζόμενα κατόπιν αιτήσεως διαδίκου ή του Πρωτοδικείου, κατ' εφαρμογήν των άρθρων 64 και 65 του Κανονισμού Διαδικασίας, δεν συνιστούν συμπληρωματική και a posteriori αιτιολόγηση της [επίδικης αποφάσεως], αλλά την αριθμητική έκφραση των εξαγγελλομένων με την [εν λόγω απόφαση] κριτηρίων στις περιπτώσεις που τα κριτήρια αυτά μπορούν να εκφραστούν ποσοτικά.»

68 Η αναιρεσείουσα θεωρεί ότι το Πρωτοδικείο παρέβη το άρθρο 15 της Συνθήκης ΕΚΑΧ, κρίνοντας ότι η Επιτροπή είχε αιτιολογήσει επαρκώς το ύψος του προστίμου, ενώ η επίδικη απόφαση δεν περιελάμβανε τους αριθμητικούς τύπους, οι οποίοι, σύμφωνα με τις διαπιστώσεις του Πρωτοδικείου, είχαν χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό του ύψους του.

69 Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο λόγος αυτός στερείται βάσεως. Αν η επανάληψη, με την επίδικη απόφαση, των αριθμητικών τύπων που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του ύψους του προστίμου ήταν ευκταία, εντούτοις, δεν ήταν υποχρεωτική.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

70 Επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, σύμφωνα με το άρθρο 15, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚΑΧ, «[ο]ι αποφάσεις, οι συστάσεις και οι γνώμες της Επιτροπής αιτιολογούνται και αναφέρονται στις γνώμες που έχουν υποχρεωτικά ζητηθεί».

71 Κατά πάγια νομολογία, η υποχρέωση αιτιολογήσεως των ατομικών αποφάσεων έχει ως σκοπό να επιτρέπει στο Δικαστήριο να ασκεί τον έλεγχο νομιμότητας των αποφάσεων και να παρέχει στον ενδιαφερόμενο ικανές ενδείξεις ως προς το αν η απόφαση έχει επαρκές έρεισμα ή αν ενδεχομένως πάσχει ελάττωμα λόγω του οποίου θα μπορούσε να αμφισβητηθεί το κύρος της (απόφαση της 7ης Απριλίου 1987, 32/86, Sisma κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 1645, σκέψη 8).

72 Εν προκειμένω, ορθώς το Πρωτοδικείο έκρινε, στη σκέψη 662 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, ότι η επίδικη απόφαση περιείχε, στα σημεία 300 έως 312, 314 και 315, των αιτιολογικών σκέψεών της, επαρκή και κατάλληλη έκθεση των παραγόντων που ελήφθησαν υπόψη για να κριθεί η εν γένει σοβαρότητα των διαφόρων προσαφθεισών παραβάσεων.

73 Πράγματι, οι αιτιολογικές σκέψεις της επίδικης αποφάσεως υπενθυμίζουν, στο σημείο 300, τη σοβαρότητα των παραβάσεων και εκθέτουν τα στοιχεία που ελήφθησαν υπόψη για τον καθορισμό του προστίμου. Έτσι, στο σημείο 301 αυτής ελήφθη υπόψη η οικονομική κατάσταση της χαλυβουργίας, στα σημεία 302 έως 304 η οικονομική επίπτωση εκ των παραβάσεων, στα σημεία 305 έως 307 το γεγονός ότι τουλάχιστον ορισμένες από τις επιχειρήσεις γνώριζαν ότι η συμπεριφορά τους ήταν ή μπορούσε να είναι αντίθετη στο άρθρο 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ, στα σημεία 308 έως 312 οι παρανοήσεις που θα μπορούσαν να δημιουργηθούν κατά τη διάρκεια του καθεστώτος κρίσεως και στο σημείο 316 η διάρκεια των παραβάσεων. Η επίδικη απόφαση εκθέτει επί πλέον λεπτομερώς τη συμμετοχή κάθε επιχειρήσεως σε κάθε παράβαση.

74 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι περιλαμβανόμενες στην επίδικη απόφαση ενδείξεις επέτρεπαν στην οικεία επιχείρηση να λάβει γνώση των αιτιολογιών του ληφθέντος μέτρου προκειμένου να υπεραμυνθεί των δικαιωμάτων της και επιτρέπουν στον κοινοτικό δικαστή να ασκήσει τον έλεγχό του επί της νομιμότητας της εν λόγω αποφάσεως. Έπεται ότι, εκτιμώντας ότι η τελευταία ήταν επαρκώς αιτιολογημένη όσον αφορά τον προσδιορισμό του ύψους των προστίμων, το Πρωτοδικείο δεν παραβίασε το άρθρο 15 της Συνθήκης ΕΚΑΧ.

75 Όσον αφορά την παράθεση των αριθμητικών στοιχείων σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού των προστίμων, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι παρόμοια στοιχεία, όσο και αν είναι χρήσιμα και ευκταία, δεν είναι απαραίτητα για την τήρηση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως μιας αποφάσεως περί επιβολής προστίμων, δεδομένου ότι τονίστηκε ότι εν πάση περιπτώσει η Επιτροπή δεν δύναται, καταφεύγοντας αποκλειστικά και με μηχανικό τρόπο σε αριθμητικούς τύπους, να απεμπολεί την εξουσία της εκτιμήσεως (αποφάσεις της 16ης Νοεμβρίου 2000, C-291/98 P, Sarrió κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-9991, σκέψεις 75 έως 77, και προαναφερθείσα Limburgse Vinyl Maatschappij κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 464).

76 Έπεται ότι ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος.

Επί του έκτου λόγου αναιρέσεως

77 Ο έκτος λόγος αναιρέσεως αρύεται από παράβαση του άρθρου 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ ως προς το ότι το Πρωτοδικείο ερμήνευσε κακώς την έννοια του συνήθους ανταγωνισμού.

78 Κατά την αναιρεσείουσα, το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, αρνούμενο να εκτιμήσει ότι η ερμηνεία του άρθρου 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ πρέπει να λαμβάνει υπόψη τον κανονιστικό συσχετισμό μεταξύ της διατάξεως αυτής και άλλων κανόνων της εν λόγω συνθήκης, όπως είναι τα άρθρα 60 και 46 έως 48. Γνωρίζοντας ότι η ίδια η ΓΔ ΙΙΙ φρονούσε ότι επιβαλλόταν ώς ένα βαθμό η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των επιχειρήσεων της χαλυβουργίας, προκειμένου να δοθεί στην Επιτροπή η δυνατότητα να εκπληρώσει τα καθήκοντα που της αναθέτει η Συνθήκη, το Πρωτοδικείο όφειλε να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ο συνήθης ανταγωνισμός που προστατεύει το ως άνω άρθρο 65, παράγραφος 1, δεν μπορεί να εξομοιωθεί με τον ανταγωνισμό που έχει την τάση να εγγυάται το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ (νυν, άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ).

79 Το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι η ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των επιχειρήσεων σχετικά με τις προβλέψεις τους για την εξέλιξη των τιμών, την οποία η ΓΔ ΙΙΙ θεώρησε ως θεμιτή, ήταν δυνατόν να οδηγήσει σε αυξήσεις τιμών της ιδίας εκτάσεως με εκείνες που διαπιστώθηκαν στην αγορά κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών. Μείωσε το πρόστιμο κατά 15 % προκειμένου να λάβει υπόψη το στοιχείο αυτό. Το Πρωτοδικείο, πάντως, υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, κρίνοντας ότι δεν έχρηζε αποδείξεως μέχρι ποιου βαθμού οι επιχειρήσεις είχαν τη δυνατότητα, χωρίς να παραβιάζουν το άρθρο 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ, να ανταλλάσσουν ατομικά στοιχεία ενόψει της προετοιμασίας συσκέψεων για την ανταλλαγή απόψεων με την Επιτροπή. Το γεγονός ότι η ΓΔ ΙΙΙ άφησε τις επιχειρήσεις του τομέα να ενεργούν με κάποιο βαθμό διαφανείας έπρεπε να είχε ληφθεί υπόψη κατά την ερμηνεία της εννοίας του συνήθους ανταγωνισμού και όχι μόνο στο πλαίσιο της εκτιμήσεως της επιπτώσεως της προσαφθείσας παραβάσεως.

80 Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο λόγος αναιρέσεως στερείται παντελώς βάσεως. Υπενθυμίζει προκαταρκτικώς ότι η ίδια δεν μπορεί να αντιμετωπίζει κατά το δοκούν την προβλεπόμενη από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ έννοια του συνήθους ανταγωνισμού. Η συμπεριφορά της ΓΔ ΙΙΙ, η οποία ενδέχεται να προκάλεσε κάποια σύγχυση ως προς την έκταση της εννοίας αυτής, ουδόλως μπορούσε να τροποποιήσει το περιεχόμενό της. Άρα, ορθώς το Πρωτοδικείο εκτίμησε, στις σκέψεις 268 έως 289 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, την οικεία έννοια στηριζόμενο αποκλειστικά στη Συνθήκη ΕΚΑΧ, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τα άρθρα 60 και 46 έως 48 αυτής.

81 Η Επιτροπή υποστηρίζει εξάλλου ότι υφίσταται μεγάλη διαφορά μεταξύ, αφενός, της ανταλλαγής πληροφοριών, την οποία η ΓΔ ΙΙΙ αναγνώρισε ως αναγκαία και, αφετέρου, της νομότυπης κοινοποιήσεως προσφάτων αριθμητικών στοιχείων, ενημερωμένων και ατομικών επί των παραγγελιών και των παραδόσεων εντός της επιτροπής Eurofer, αποκαλούμενης «επιτροπής δοκών» (στο εξής: επιτροπή δοκών), καθώς και στο πλαίσιο της ενώσεως Walzstahl-Vereinigung των κατασκευαστών ελασματοποιημένων προϊόντων, κοινοποιήσεως που το Πρωτοδικείο χαρακτήρισε ως παράβαση των κανόνων περί ανταγωνισμού στις σκέψεις 382 έως 403 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

82 Επιβάλλεται να υπογραμμιστεί ότι, στις σκέψεις 268 έως 275 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο εξέτασε τη συγκυρία εντός της οποίας εντάσσεται το άρθρο 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ. Έλεγξε επίσης, στις σκέψεις 276 έως 285 της εν λόγω αποφάσεως, αν το άρθρο 60 της ως άνω συνθήκης ήταν λυσιτελές για την εκτίμηση, υπό το φως του ιδίου άρθρου 65, παράγραφος 1, των προσαπτομένων στην προσφεύγουσα συμπεριφορών. Στη σκέψη 286 της ιδίας αποφάσεως, εξέτασε τα άρθρα 46 έως 48 της Συνθήκης ΕΚΑΧ προκειμένου να καταλήξει, στην επόμενη σκέψη, ότι καμία από τις παρατιθέμενες στην παρούσα σκέψη διατάξεις δεν παρέχει στις επιχειρήσεις το δικαίωμα να αγνοούν την απαγόρευση του ως άνω άρθρου 65, παράγραφος 1, συνάπτοντας συμφωνίες ή επιδιδόμενες σε εναρμονισμένες πρακτικές καθορισμού των τιμών όπως εκείνες για τις οποίες τίθεται εν προκειμένω ζήτημα.

83 Επιβάλλεται η εκτίμηση ότι η επί του θέματος συλλογιστική του Πρωτοδικείου υπήρξε ορθή στο σύνολό της.

84 Πάντως, στον βαθμό που ο λόγος αυτός αναιρέσεως πρέπει να νοηθεί ως αφορών την εμπλοκή της ΓΔ ΙΙΙ στις προσαπτόμενες στην αναιρεσείουσα παραβάσεις, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η αναιρεσείουσα δεν επικαλείται κανένα επιχείρημα θέτοντας υπό αμφισβήτηση την παρατιθέμενη στις σκέψεις 548 έως 615 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως εκτίμηση του Πρωτοδικείου. Με τις ανωτέρω σκέψεις, το Πρωτοδικείο κατέδειξε ότι οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις είχαν αποκρύψει από την Επιτροπή την ύπαρξη και το περιεχόμενο των θιγουσών τον ανταγωνισμό συνομιλιών που πραγματοποιούσαν και των συμφωνιών που συνήπταν. Στη σκέψη 613 της εν λόγω αποφάσεως, το Πρωτοδικείο διευκρίνισε ότι οι διατάξεις του άρθρου 65, παράγραφος 4, της Συνθήκης ΕΚΑΧ έχουν, εν πάση περιπτώσει, αντικειμενικό περιεχόμενο και ισχύουν υποχρεωτικά τόσο για τις επιχειρήσεις όσο και για την Επιτροπή, η οποία δεν μπορεί να τις απαλλάσσει από την υποχρέωση τηρήσεώς τους.

85 Από τις σκέψεις αυτές προκύπτει ότι ο έκτος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος.

Επί του εβδόμου λόγου αναιρέσεως

86 Ο έβδομος λόγος αναιρέσεως αρύεται από την παράβαση του άρθρου 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ όσον αφορά την εκτίμηση της ανταλλαγής πληροφοριών.

87 Βάλλει ειδικότερα κατά των σκέψεων 373 και 690 έως 693 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, οι οποίες έχουν ως εξής:

«373 Η Επιτροπή, με την απάντηση που έδωσε στις 19 Ιανουαρίου 1998 σε γραπτή ερώτηση του Πρωτοδικείου, ισχυρίστηκε, ωστόσο, ότι τα επίμαχα συστήματα ενημερώσεως δεν συνιστούσαν αυτοτελή παράβαση του άρθρου 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης, αλλά αποτελούσαν τμήμα ευρύτερων παραβάσεων συνισταμένων, μεταξύ άλλων, σε συμφωνίες καθορισμού τιμών και κατανομής αγορών. Συνεπώς, τα συστήματα αυτά συνιστούν παράβαση του άρθρου 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης, στον βαθμό που διευκόλυναν τη διάπραξη αυτών των άλλων παραβάσεων. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή, μολονότι εξέφρασε ορισμένες αμφιβολίες όσον αφορά τη δυνατότητα ευθείας μεταφοράς στο πλαίσιο της Συνθήκης ΕΚΑΧ των "περί ελκυστήρων" αποφάσεων του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου (απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Μαΐου 1998, C-7/95 P, Deere κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. I-3111, σκέψεις 88 έως 90· απόφαση του Πρωτοδικείου [της 27ης Οκτωβρίου 1994], T-35/92, Deere κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-957, σκέψη 51), τόνισε ωστόσο ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση πρόκειται όχι μόνο για ανταλλαγή πληροφοριών, αλλά και για τη χρησιμοποίηση των πληροφοριών αυτών με σκοπό τη συμπαιγνία, όπως προκύπτει ιδίως από τα σημεία 49 έως 60 [της επίδικης αποφάσεως].

[...]

690 Το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι η ΓΔ ΙΙΙ, τηρώντας αυτή τη συμπεριφορά στο πλαίσιο του συστήματος επιτηρήσεως, από τα μέσα του 1988 μέχρι τέλους του 1990, δημιούργησε ορισμένη ασάφεια όσον αφορά το περιεχόμενο της εννοίας «κανονική λειτουργία του ανταγωνισμού», υπό την έννοια της Συνθήκης ΕΚΑΧ. Μολονότι δεν είναι αναγκαίο, για την έκδοση της παρούσας αποφάσεως, να κριθεί το ζήτημα μέχρι ποίου σημείου οι επιχειρήσεις μπορούσαν να ανταλλάσσουν εξατομικευμένα στοιχεία για να προετοιμάζουν τις συσκέψεις [ανταλλαγής απόψεων] με την Επιτροπή χωρίς, ως εκ τούτου, να παραβαίνουν το άρθρο 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης, καθόσον δεν ήταν αυτός ο σκοπός των συνεδριάσεων της επιτροπής δοκών, ωστόσο τα αποτελέσματα των διαπραχθεισών εν προκειμένω παραβάσεων δεν μπορούν να καθοριστούν με απλή σύγκριση της καταστάσεως που προέκυψε από τις περιοριστικές του ανταγωνισμού συμφωνίες με εκείνη που θα υφίστατο εάν οι επιχειρήσεις δεν έρχονταν σε καμία επαφή μεταξύ τους. Εν προκειμένω, πλέον προσήκουσα είναι η σύγκριση μεταξύ της καταστάσεως που προέκυψε από τις περιοριστικές του ανταγωνισμού συμφωνίες, αφενός, και της καταστάσεως την οποία η ΓΔ ΙΙΙ υπέθετε και είχε αποδεχθεί, στην οποία οι επιχειρήσεις υποτίθεται ότι συναντιώνταν και έκαναν γενικές συζητήσεις, ιδίως όσον αφορά τις περί των μελλοντικών τιμών προβλέψεις τους, αφετέρου.

691 Συναφώς, δεν μπορεί να αποκλειστεί ότι, ακόμη και αν δεν υπήρχαν συμφωνίες του είδους εκείνου που συνήφθησαν εν προκειμένω στο πλαίσιο της επιτροπής δοκών, οι ανταλλαγές απόψεων μεταξύ επιχειρήσεων σχετικά με τις "προβλέψεις" τους περί των τιμών, όπως εκείνες που θεωρούσε θεμιτές η ΓΔ ΙΙΙ, θα μπορούσαν να διευκολύνουν την εκ μέρους των εμπλεκομένων επιχειρήσεων τήρηση μιας εναρμονισμένης συμπεριφοράς στην αγορά. Έτσι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι οι επιχειρήσεις περιορίστηκαν σε γενική και όχι δεσμευτική ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τις προσδοκίες τους στον τομέα των τιμών, με μοναδικό σκοπό την προετοιμασία των συσκέψεων [ανταλλαγής απόψεων] με την Επιτροπή, και αποκάλυψαν στην Επιτροπή την ακριβή φύση των προπαρασκευαστικών συναντήσεών τους, δεν αποκλείεται ότι τέτοιες επαφές μεταξύ επιχειρήσεων, που γίνονταν δεκτές από τη ΓΔ ΙΙΙ, θα μπορούσαν να ενισχύσουν κάποιο παραλληλισμό των συμπεριφορών στην αγορά, ιδίως όσον αφορά τις αυξήσεις τιμών που προκάλεσε, εν μέρει τουλάχιστον, η ευνοϊκή οικονομική συγκυρία του 1989.

692 Το Πρωτοδικείο εκτιμά επομένως ότι η Επιτροπή, στο σημείο 303 [της επίδικης αποφάσεως], υπερέβαλε όσον αφορά την οικονομική επίπτωση των

συμφωνιών καθορισμού τιμών που διαπιστώθηκαν εν προκειμένω σε σχέση με τη λειτουργία του ανταγωνισμού που θα υφίστατο ελλείψει τέτοιων παραβάσεων, αν ληφθεί υπόψη η ευνοϊκή οικονομική συγκυρία και η ελευθερία που δόθηκε στις επιχειρήσεις να διεξάγουν γενικές συζητήσεις όσον αφορά τις περί τιμών προβλέψεις, μεταξύ τους και με τη ΓΔ ΙΙΙ, στο πλαίσιο των συσκέψεων που η τελευταία αυτή οργάνωνε τακτικά.

693 Έχοντας υπόψη τα ανωτέρω, το Πρωτοδικείο εκτιμά, στο πλαίσιο της ασκήσεως της πλήρους δικαιοδοσίας του, ότι πρέπει να μειωθεί κατά 15 % το πρόστιμο που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα λόγω των διαφόρων συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών καθορισμού τιμών. Αντιθέτως, η μείωση αυτή δεν πρέπει να πραγματοποιηθεί ούτε για τις συμφωνίες κατανομής αγορών ούτε για τις ανταλλαγές πληροφοριών σχετικά με τις παραγγελίες και τις παραδόσεις, για τις οποίες δεν ισχύουν οι ίδιοι λόγοι.»

88 Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο παρέβη το άρθρο 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ, εκτιμώντας ότι η προσαπτόμενη ανταλλαγή πληροφοριών συνιστούσε αφ' εαυτής περιοριστική του ανταγωνισμού πρακτική κατά την έννοια της ως άνω διατάξεως. Εξάλλου, η ίδια η Επιτροπή είχε αναγνωρίσει ότι δεν επρόκειτο για αυτοτελή παράβαση, όπως προέκυπτε από τη σκέψη 373 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως. Εφόσον το Πρωτοδικείο διαπίστωσε, στις σκέψεις 691 και 692 της αποφάσεώς του, ότι η Επιτροπή είχε υπερβάλει ως προς την επίπτωση της ανταλλαγής των αφορωσών τις τιμές πληροφοριών επί του καθορισμού τους, όφειλε να ακυρώσει, ή εν πάση περιπτώσει να μειώσει σημαντικά, το πρόστιμο ύψους 2,58 εκατομμυρίων ECU που είχε επιβληθεί λόγω της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικών με τις παραγγελίες και τις παραδόσεις. Παραλείποντας να το πράξει, το Πρωτοδικείο προσέβαλε επίσης την αρχή non bis in idem.

89 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι ο λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτος καθ' ο μέτρο βάλλει κατά των δηλώσεων της Επιτροπής, όπως αυτές συνοψίζονται στη σκέψη 373 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως. Ο ρόλος του Πρωτοδικείου ήταν, στο πλαίσιο της ασκηθείσας ενώπιόν του από την προσφεύγουσα προσφυγής, να ελέγξει την επίδικη απόφαση, χωρίς να δεσμεύεται από τις δηλώσεις της Επιτροπής κατά τη διάρκεια της διαδικασίας.

90 Ο λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος και όσον αφορά τα αποτελέσματα της ανταλλαγής πληροφοριών. Κατά την Επιτροπή, οι σκέψεις 691 και 692 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως δεν αφορούν την ανταλλαγή προσφάτων, ενημερωμένων και εξατομικευμένων αριθμητικών στοιχείων επί των παραγγελιών και παραδόσεων, για την οποία επιβλήθηκε ως κύρωση το αμφισβητούμενο πρόστιμο, αλλά γενικής φύσεως και μη δεσμευτική απλή ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τις προσδοκίες των επιχειρήσεων σε θέματα τιμών, όπως αυτές που η ΓΔ ΙΙΙ είχε θεωρήσει θεμιτές. Το γεγονός ότι οικονομική επίπτωση των συμφωνιών περί καθορισμού των τιμών θα ήταν μικρότερης εκτάσεως αν οι επιχειρήσεις είχαν περιοριστεί σε παρόμοια ανταλλαγή απόψεων είναι άσχετο με τον καθορισμό και τον υπολογισμό του επιβληθέντος προστίμου για τη συμμετοχή της προσφεύγουσας στην ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών στο πλαίσιο της επιτροπής δοκών και της Walzstahl-Vereiningung.

91 Η Επιτροπή θεωρεί επιπλέον ότι ο αρυόμενος από την αρχή non bis in idem λόγος αναιρέσεως είναι καινοφανής και υπό την έννοια αυτή απαράδεκτος. Επικουρικώς, υποστηρίζει ότι ο συγκεκριμένος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος διότι, εφόσον η ανταλλαγή πληροφοριών συνιστά αυτοτελή παράβαση, μπορούσε, κατά την άποψή της, να επιβληθεί χωριστό πρόστιμο.

92 Με το υπόμνημά της απαντήσεως, η αναιρεσείουσα αντικρούει ότι η αρυόμενη από την προσβολή της αρχής non bis in idem αιτίαση μπορούσε να διατυπωθεί μόνο στο στάδιο της αιτήσεως αναιρέσεως. Συγκεκριμένα, μόνον κατόπιν γραπτής ερωτήσεως του Πρωτοδικείου, η Επιτροπή επανήλθε στην άποψή της ότι η ανταλλαγή πληροφοριών αποτελούσε αυτοτελή παράβαση του άρθρου 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ.

93 Υποστηρίζει επίσης ότι το Πρωτοδικείο, κρίνοντας το ζήτημα αν η ανταλλαγή πληροφοριών συνιστούσε αυτοτελή παράβαση, μολονότι το στοιχείο αυτό δεν του είχε υποβληθεί προς έλεγχο, αποφάνθηκε ultra petita, παραβιάζοντας έτσι τους δικονομικούς κανόνες.

94 Όσον αφορά τη συνεκτίμηση, για την επιβολή κυρώσεως, της επιπτώσεως της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τις παραγγελίες και τις παραδόσεις, η αναιρεσείουσα προβάλλει ότι το Πρωτοδικείο έκρινε, στη σκέψη 691 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, ότι δεν αποκλειόταν ακόμη και θεμιτή ανταλλαγή πληροφοριών σχετικών με τις τιμές να μπορεί να προκαλέσει παράλληλες αυξήσεις τιμών. Έτσι, δεν ήταν απλώς και μόνο η επίπτωση των συμφωνιών περί καθορισμού των τιμών, η οποία είχε υπερεκτιμηθεί, αλλ' επίσης και εκείνη της ανταλλαγής πληροφοριών. Ως εκ τούτου, έπρεπε επίσης να μειωθεί και το πρόστιμο που αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών.

95 Με το υπόμνημά της ανταπαντήσεως, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, εφόσον η προσφεύγουσα προσέβαλε την επίδικη απόφαση στο σύνολό της, το ζήτημα της ανταλλαγής πληροφοριών υπέκειτο επίσης στην κρίση του Πρωτοδικείου, το οποίο δεν αποφάνθηκε ultra petita λαμβάνοντας θέση επί του σημείου αυτού.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

96 Επιβάλλεται, καταρχάς, να εξεταστεί αν το Πρωτοδικείο αποφάνθηκε ultra petita, ελέγχοντας αν η ανταλλαγή πληροφοριών είχε εκληφθεί, στα πλαίσια της επίδικης αποφάσεως, ως αυτοτελής παράβαση, ακολούθως, αν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, χαρακτηρίζοντας την ως άνω ανταλλαγή απόψεων ως αυτοτελή, και, τέλος, αν ορθώς δεν έλαβε υπόψη την επίπτωση από την εν λόγω ανταλλαγή για την εκτίμηση της κυρώσεως.

97 Όπως υπενθύμισε το Πρωτοδικείο στη σκέψη 363 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, η προσφεύγουσα υποστήριξε ενώπιόν του ότι δεν είχε παραβεί το άρθρο 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ, συμμετέχοντας στα εφαρμοζόμενα στα πλαίσια της επιτροπής δοκών συστήματα ανταλλαγής πληροφοριών.

98 Στο πλαίσιο της εξετάσεως της αντιθέσεως των ως άνω συστημάτων προς τον ανταγωνισμό, το Πρωτοδικείο έλεγξε, επομένως, χωρίς να αποφανθεί ultra petita, αν η επίδικη απόφαση εξελάμβανε την ανταλλαγή πληροφοριών ως αυτοτελή παράβαση.

99 Ο συναφής έλεγχος επέτρεπε στο Πρωτοδικείο να κρίνει αν η επιβληθείσα από την Επιτροπή στην προσφεύγουσα ποινή ήταν η ενδεδειγμένη ενόψει των διαφόρων παραβάσεων που της προσάπτονταν. Έπεται ότι, υποστηρίζοντας ότι το Πρωτοδικείο προσέβαλε την αρχή non bis in idem, όσον αφορά τη συμμετοχή στην ανταλλαγή πληροφοριών, η αναιρεσείουσα επικρίνει απλώς την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και δεν διευρύνει το περιεχόμενο της διαφοράς επί της ουσίας στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως. Το τμήμα αυτό του λόγου αναιρέσεως είναι επομένως παραδεκτό.

100 Προκειμένου να ελεγχθεί αν το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών στο οποίο συμμετέσχε η προσφεύγουσα είχε ως επίπτωση περιορισμό του ανταγωνισμού, το Πρωτοδικείο εξέτασε διάφορα στοιχεία. Έτσι, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφασή του, διαπίστωσε τον λεπτομερή χαρακτήρα των γνωστοποιηθέντων στοιχείων (σκέψη 383), την επικαιρότητα και συχνότητά τους (σκέψη 384), το γεγονός ότι τα ως άνω στοιχεία είχαν κοινοποιηθεί σε ορισμένους μόνο παραγωγούς, εξαιρουμένων των καταναλωτών και των λοιπών ανταγωνιστών (σκέψη 387), τον ομοιογενή χαρακτήρα των οικείων προϊόντων (σκέψη 388), την ολιγοπωλιακή διάρθρωση της αγοράς (σκέψη 389) και το γεγονός ότι τα ως άνω στοιχεία έδιδαν λαβή για συζητήσεις και επικρίσεις (σκέψη 391).

101 Στη σκέψη 392 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο συνήγαγε εξ αυτού ότι οι λαμβανόμενες στο πλαίσιο των επιδίκων συστημάτων πληροφορίες ήσαν σε θέση να επηρεάζουν αισθητά τη συμπεριφορά των επιχειρήσεων.

102 Επιβάλλεται συναφώς να υπογραμμιστεί ότι οι παρατιθέμενες στις σκέψεις 383 έως 391 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως διαπιστώσεις και το απαντών στη σκέψη 392 αυτής επαγωγικό συμπέρασμα αποτελούν εκτιμήσεις πραγματικών περιστατικών, μη υποκείμενες στον έλεγχο του Δικαστηρίου στο πλαίσιο αιτήσεως αναιρέσεως.

103 Ενόψει των ανωτέρω εκτιμήσεων πραγματικών περιστατικών, το Πρωτοδικείο συνήγαγε, στις σκέψεις 396 και 397 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, χωρίς να υποπέσει σε πλάνη περί το δίκαιο, ότι τα επίδικα συστήματα ανταλλαγής πληροφοριών έτειναν στην παρεμπόδιση, στον περιορισμό ή στη νόθευση της κανονικής λειτουργίας του ανταγωνισμού, κατά την έννοια του άρθρου 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ, επιτρέποντας στους συμμετέχοντες παραγωγούς να υποκαταστήσουν τους συνήθεις κινδύνους του ανταγωνισμού με πρακτική συνεργασία μεταξύ τους.

104 Αφού αναγνωρίστηκε ο διακεκριμένος χαρακτήρας της ως άνω παραβάσεως, ορθώς και χωρίς να παραβιάζει την αρχή non bis in idem, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι η παράβαση μπορούσε να ληφθεί υπόψη για τους σκοπούς του προστίμου.

105 Η αναιρεσείουσα προσάπτει περαιτέρω στο Πρωτοδικείο ότι δεν έλαβε υπόψη, όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών, την ταύτιση των οικονομικών αποτελεσμάτων της παραβάσεως και εκείνων που προέκυπταν από υποτιθέμενη και δεκτή εκ μέρους της Επιτροπής συμπεριφορά, όπως το έπραξε σχετικά με τις συμφωνίες περί καθορισμού των τιμών. Συγκεκριμένα, στη σκέψη 691 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι, για την εκτίμηση των αποτελεσμάτων μιας συμφωνίας περί καθορισμού των τιμών, μπορεί να δικαιολογείται από οικονομικής απόψεως η συνεκτίμηση των ανταλλαγών απόψεων μεταξύ επιχειρήσεων σχετικά με τις προβλέψεις τιμών που η ΓΔ ΙΙΙ εξέλαβε ως θεμιτές, εφόσον οι εν λόγω ανταλλαγές απόψεων μπορούσαν να συνεπάγονται παραλληλισμό συμπεριφορών, εχουσών μεν το ίδιο οικονομικό αποτέλεσμα με παρόμοια συμφωνία, αλλά μη συνισταμένων σε αντίθετη προς τον ανταγωνισμό και αντικείμενη προς τη Συνθήκη ΕΚΑΧ πρακτική.

106 Πάντως, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η αναιρεσείουσα δεν αποδεικνύει την ύπαρξη ανταλλαγής πληροφοριών την οποία η Επιτροπή εξέλαβε ως θεμιτή, ούτε ότι η ανταλλαγή αυτή μπορούσε να οδηγήσει σε παραλληλισμό συμπεριφορών εχουσών το ίδιο οικονομικό αποτέλεσμα με τα επικρινόμενα συστήματα ανταλλαγής πληροφοριών.

107 Αντιθέτως, όπως προκύπτει από τη σκέψη 603 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, η μόνη γνωστή στην Επιτροπή ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις παραγγελίες και τις παραδόσεις αφορούσε ταχείες στατιστικές «που ομαδοποιούνταν στο επί-

πεδο των επιχειρήσεων, [...] κατανέμονταν ανά προϊόν και εθνική αγορά προορισμού, οπότε καμία επιχείρηση δεν μπορούσε να υπολογίσει το μερίδιο αγοράς των ανταγωνιστών της».

108 Αν το Πρωτοδικείο έκρινε, στη σκέψη 397 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, ότι τα επίδικα συστήματα ανταλλαγής πληροφοριών δεν καλύπτονταν απ' ό,τι η Επιτροπή αναγνώριζε ως αποδεκτό σε θέματα ανταλλαγής πληροφοριών, είναι ακριβώς για τον λόγο ότι συνεπήγοντο διαφορετικό οικονομικό αποτέλεσμα από εκείνο των πληροφοριών, όπως οι ταχείες στατιστικές, ως εκ του ότι «τα επίμαχα συστήματα ανταλλαγής πληροφοριών μείωσαν αισθητά την αυτονομία αποφάσεως των συμμετεχόντων παραγωγών» (σκέψη 390 της ιδίας αποφάσεως), γεγονός που αποκλείει κατ' ανάγκη οποιοδήποτε ενδεχόμενο παραλληλισμού αυτοτελών ατομικών αποφάσεων.

109 Έπεται ότι ο έβδομος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος.

110 Όπως προκύπτει από το σύνολο των προηγηθεισών σκέψεων, η αίτηση αναιρέσεως είναι απορριπτέα.

Επί των δικαστικών εξόδων

111 Σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, που εφαρμόζεται στη διαδικασία της αιτήσεως αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 118 του ιδίου κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ζήτησε την καταδίκη της αναιρεσείουσας, η δε τελευταία ηττήθηκε ως προς το σύνολο των λόγων της αναιρέσεως, επιβάλλεται η καταδίκη της στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.

2) Καταδικάζει την Salzgitter AG στα δικαστικά έξοδα.

Wathelet Edward La Pergola

Jann von Bahr

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 2 Οκτωβρίου 2003.

Ο Γραμματέας Ο Πρόεδρος του πέμπτου τμήματος

R. Grass M. Wathelet